

Memòria justificativa del Reglament de Bústia Ètica Municipal

Consulta pública al Portal de Participació Ciutadana

(Del 16 al 26 de novembre de 2022)

Què es pretén amb aquest reglament?

La Bústia ètica pretén dotar a l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda d'una eina, gratuïta i disponible per a tothom, on es puguin realitzar denúncies i consultes anònimes per alertar sobre possibles conductes constituents de delictes, frau o falta d'ètica.

S'ha de tenir present que actualment l'Ajuntament no disposa de cap canal de característiques semblants on la ciutadania o el personal de l'administració pública puguin fer aquestes alertes de manera plenament telemàtica i anònima, fet que representa una mancança en el sistema d'integritat municipal. A més, no existeix cap recurs a nivell local on el personal de l'administració pública pugui realitzar consultes sobre dilemes ètics relacionats amb les tasques que desenvolupen.

Afegit a això, ens trobem que no hi ha a data d'avui cap eina que permeti assegurar el compliment dels principis recollits en el Codi de Bon Govern. La incorporació de la Bústia i el seu procediment associat com a eina per detectar carències en l'ètica pública municipal i respondre-hi de manera versàtil permetrà posar fi a aquesta situació.

Finalment, la no existència d'una eina d'aquestes característiques en el municipi pot arribar a dificultar en gran mesura l'obtenció de subvencions del pla de recuperació i resiliència, ja que els mecanismes de prevenció de la malversació dels fons atorgats són fets avaluable a l'hora de valorar els projectes que es presenten a concurrència.

Amb tot, es pretén solucionar la mancança d'un canal de denúncies municipal, la falta de recursos de suport ètic del personal públic, la no existència d'eines per detectar i aplicar els principis del Codi de Bon Govern i el desavantatge que suposa no disposar d'una eina així en l'obtenció dels fons de recuperació Next Generation EU.

Necessitat i oportunitat de la seva aprovació

Més enllà de l'existència dels problemes esmentats anteriorment, existeix la necessitat legal i estratègica d'establir aquest recurs.

A nivell legal, estem obligats a disposar del canal de denúncies per les següents regulacions:

-DIRECTIVA (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019 relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del dret de la Unió, en l'article 8 on s'estableix l'obligatorietat que totes les entitats del sector públic disposin d'un canal de denúncies intern d'acord amb les especificats que marca la directiva.

-El pla de mesures antifrau, en l'article 8.2.C, que estableix que *“L'Ajuntament crearà un canal telemàtic, telefònic o presencial per a la presentació de dilemes ètics, queixes o denúncies.”*

-El Codi de Bon Govern, en l'article 12, que diu *“L'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda posarà a disposició del personal i del conjunt de la ciutadania un canal de denúncies o bústia ètica.”*

A més d'això, la implementació del canal ajuda a contribuir al compliment de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 16: Pau, Justícia i Institucions sòlides, i en concret, contribueix a l'assoliment de la meta 16.3 de promoció de l'estat de dret i el 16.5 de reducció de la corrupció i el suborn. També contribueix a complir els objectius de la palanca IV, component 11: “Una Administració per al segle XXI” al contribuir a l'objectiu de: “incrementar la confiança ciutadana en les institucions mitjançant actuacions orientades a reforçar la transparència, la integritat de les autoritats i treballadors i treballadores públiques (...)”.

Amb tot, la contribució als Objectius de Desenvolupament Sostenible i a les Línies del Pla de recuperació, transformació i resiliència representa una oportunitat, ja que oferirà a l'Ajuntament un avantatge a l'hora d'obtenir fons i subvencions d'altres entitats públiques, ja que tant l'alineació amb aquests dos marcs estratègics com l'existència d'un canal de denúncies intern, ja està començant a representar un requisit valorable a l'hora d'obtenir subvencions públiques, i és previsible que aquesta tendència s'incrementi en els anys vinents.

A més, s'ha de comptar que una de les parts més complicades, tant en l'àmbit organitzatiu com el jurídic d'implementar una eina com la Bústia ètica, és la protecció de les persones denunciants. Aquesta protecció es troba coberta per la Directiva (UE) 2019/1937 que ofereix un marc de protecció immillorable i amb una gran seguretat jurídica per a les persones denunciants.

Objectius de la norma

Els objectius amb els quals s'ha elaborat aquesta norma són els següents:

- Oferir un canal plenament operatiu per a posar en coneixement de l'Ajuntament eventuais comportaments il·legals o contraris als principis del Codi de Bon Govern i altres codis de conducta per part del seu personal i dels càrrecs electes.
- Assegurar l'anonimat en l'ús del canal.
- Aconseguir que les persones denunciants confiïn en la funcionalitat i la seguretat del canal.
- Assegurar que cap persona denunciant rebi cap mena de represàlia per haver realitzat una comunicació a través de la bústia ètica.
- Fer que les faltes ètiques confirmades com a tal per la Comissió de la Bústia ètica tinguin una resposta efectiva per part de l'Ajuntament.
- Aconseguir que la Bústia sigui una eina de referència entre el personal de l'administració i els càrrecs electes per a resoldre dilemes ètics relacionats amb el seu lloc de feina.

Indicadors i estàndards

Indicadors	Estàndards
Taxa de comunicacions acceptades pell responsable sobre el total.	75% de comunicacions acceptades
Queixes sobre la falta d'anonimat.	0 queixes per falta d'anonimat
Valoració general de la bústia.	Valoració bona o molt bona per part del 75% dels usuaris enquestats.
Persones que han rebut represàlies com a conseqüència d'una denúncia en la Bústia ètica municipal (confirmades per alguna entitat pública).	0 persones.
Nombre d'actuacions realitzades com a conseqüència d'haver detectat una falta ètica.	Mínim una actuació correctiva per falta ètica detectada.
Nombre de dilemes ètics comunicats a través de la bústia.	100% respostes als dilemes ètics plantejats

Possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

No existeix cap classe d'alternativa reguladora ni no reguladora al canal de denúncies. La DIRECTIVA (UE) 2019/1937, a més, en l'article 8 anteriorment esmentat, estableix l'obligatorietat que el canal de denúncies sigui intern, amb el que es descarta la possibilitat d'utilitzar un canal de denúncies ja existent d'una altra entitat pública com podrien ser les de l'Oficina Antifrau de Catalunya o la del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA).

Període d'exposició pública

Aquesta proposta de Reglament s'exposarà al públic, a través de la plataforma de participació ciutadana "participa311", durant 10 dies naturals del 16 al 26 de novembre de 2022. Durant aquest període la ciutadania podrà aportar les seves propostes sobre el reglament i es posarà en consideració un seguit de preguntes que els faciliti l'anàlisi de la norma.

Un cop finalitzat el termini de consulta pública, les propostes seran valorades per la comissió de Transparència i Bon Govern que podran acceptar, rebutjar o acceptar parcialment les propostes.

Rendiment de comptes

Tant la valoració de les propostes participatives, com els indicadors d'assoliment i el nombre de denúncies de la Bústia ètica seran publicades al portal de Govern Obert per garantir la transparència municipal i el rendiment de comptes.